

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/921/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613204330
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6613204330.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 82, IČO: 36 068 235, zastúpená JUDr. Jánom Mišúrom, advokátom, so sídlom Bratislava, Záhradnícka 27, proti odporcom: 1) K. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX, štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Michalom Matalom, advokátom, so sídlom Lučenec, M. Rázusa 19 a 2) C. V., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom D. D. - W., N. XXXX/XX, štátny občan SR, o zaplatenie 1 719,18 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/133/2013-122 zo dňa 17. 03. 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 13Co/133/2013-133 zo dňa 24. 04. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok zrušuje a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že odporcovi v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 616,18 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1 719,18 EUR od 17.11.2012 do 07.05.2013 a 8,75 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1 616,18 EUR od 08.05.2013 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Návrh proti odporkyni v 1. zamietol.

Odporcovi v 2. rade, uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 103,00 € a trovách právneho zastúpenia vo výške 214,22 €, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporkyni v 1. rade trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 103,00 € a trovách právneho zastúpenia vo výške 385,85 €, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku

Konanie v časti o zaplatenie 103,00 EUR zastavil.

Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že: „Navrhovateľ sa domáhal voči odporcom v 1. a 2.rade zaplatenia sumy 1 719,18 € s príslušenstvom, pričom uviedol, že odporca v 1.rade je fyzická osoba, držiteľ motorového vozidla VW Passat, EVČ Q ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda. Odporca v 2.rade je fyzická osoba, vodič motorového vozidla VW Passat, EVČ Q Dňa 27.06.2012 zaviniel vodič - odporca v 2.rade predmetným vozidlom v dôsledku dopravnej nehody vznik škody na motorovom vozidle Škoda Fabia EVČ D ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol N. C. (poškodený). Škoda bola poškodenému uhradená v rozsahu a výške podľa ustanovení § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetné vozidlo nebolo k dátumu nehody povinne zmluvne poistené proti zodpovednosti za škodu ako to vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z tohto dôvodu vznikla navrhovateľovi v zmysle § 24 ods. 2 písm. b) citovaného zákona povinnosť uhradiť poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Navrhovateľ poskytol dňa 28.09.2012 a 01.10.2012 z poistného garančného fondu poškodenému poistné v celkovej výške 1 719,18 €. Vyplatením škody poškodenému prešlo právo poškodeného vymáhať vyplatenú náhradu škody voči zodpovedným subjektom (odporcom v 1. a 2. rade) na navrhovateľa. Ide o zákonný prechod práva podľa § 524 Občianskeho zákonníka, ktorý má oporu v ustanovení § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení. Navrhovateľ si toto právo uplatnil mimosúdnyimi listami zo dňa 16.10.2012 voči odporcom 1), 2). Odporcovia pohľadávku navrhovateľa ku dňu podania návrhu neuhradili. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., sa poistenie zodpovednosti vzťahuje na každého kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V danom prípade sa poistenie zodpovednosti vzťahovalo nielen na zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla, ale i vodiča, pretože išlo o dva odlišné subjekty. Odporca v 1. rade zodpovedá za škodu podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako prevádzateľ motorového vozidla, za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Odporca v 2. rade, ako vodič, zodpovedá podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti. Zodpovednosť prevádzateľa vozidla za škodu spôsobenú jeho prevádzkou nevylučuje súbežnú zodpovednosť vodiča za škodu spôsobenú pri rovnakej škodovej udalosti. Zodpovednosť vodiča podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neprichádza do úvahy len v prípade, keď v čase škodovej udalosti riadil v súvislosti s plnením pracovnej povinnosti vozidlo prevádzkované jeho zamestnávateľom. V prípade plurality zodpovedných subjektov (vodiča a prevádzkovateľa vozidla) závisí od Slovenskej kancelárie poisťovateľov, ktorá podľa § 24 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. plnila náhradu škody poškodenému, voči ktorému zo zodpovedných subjektov uplatní svoje postihové právo vyplývajúce z § 24 ods. 7 citovaného zákona. Povinnosť nahradiť škodu poškodenému namiesto zodpovedných subjektov vyplýva z § 24 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., pretože odporca v 1. rade si nesplnil svoju povinnosť podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.. Náhradou škody poškodenému prešlo na navrhovateľa právo na náhradu vyplatených súm podľa § 24 ods. 7 v spojení s § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z.. Treba však zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej praxe osobou bez poistenia zodpovednosti v zmysle § 24 ods. 2 písm. b) citovaného zákona nie je osoba, ktorá nesplní povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu v zmysle § 3 ods. 1 citovaného zákona, ale osoba, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla na ktoré sa vzťahuje poistenie zodpovednosti za škodu. Takouto osobou je nielen prevádzateľ (odporca v 1. rade), ale aj vodič (odporca v 2. rade). Z uvedeného vyplýva, že právo postihu má Slovenská kancelária poisťovateľov, ako navrhovateľ vo vzťahu k odporcovi v 1. rade, ako aj vo vzťahu k odporcovi v 2. rade.

Odporkyňa v 1. rade namietala v celom rozsahu dôvodnosť návrhu navrhovateľa a žiadala ho zamietnuť. Uviedla, že neboli voči nej naplnené podmienky, za ktorých je možné domáhať sa podľa § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. náhrady plnenia vyplateného Slovenskou kanceláriou poisťovateľov poškodenému. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia má Slovenská kancelária poisťovateľov nárok na náhradu vyplateného plnenia za škodu spôsobenú nepoisteným motorovým vozidlom, a to voči osobám, ktoré za takto spôsobenú škodu zodpovedajú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Je úlohou navrhovateľa preukázať, že osoby, voči ktorým si právo na náhradu vyplateného plnenia uplatní, občianskoprávne zodpovedný za spôsobenú škodu. Vo vzťahu k odporkyňi v 1. rade nebola takáto zodpovednosť preukázaná. Pri dopravnej nehode, ktorou bola spôsobená škoda motorovým vozidlom VW Passat EVČ Q bol vodičom vozidla odporca v 2. rade, ktorý za vzniknutú škodu zodpovedá podľa § 420 Občianskeho zákonníka ako osoba, ktorá škodu spôsobila porušením svojich právnych povinností. U odporkyne v 1. rade takáto zodpovednosť za vzniknutú škodu neprichádza do úvahy pretože neporušila žiadnu právnu povinnosť, ktorá by mala za následok vznik škody. Odporkyňa v 1. rade bola v čase vzniku škody zapísaná v osvedčení o evidencii vozidla ako držiteľka motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Táto skutočnosť však sama o sebe nemôže zakladať žiadnu formu jej zodpovednosti za spôsobenú škodu, pretože má vo vzťahu k faktickým a právnym skutočnostiam o tomto motorovom vozidle výlučne evidenčný charakter. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že odporkyňa v 1. rade bola v čase spôsobenia škody prevádzkovateľom predmetného motorového vozidla a mala by tak zodpovedať za vzniknutú škodu podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zaťažuje ho v tomto smere dôkazné bremeno, t.j. je povinný preukázať, že odporkyňa v 1. rade bola skutočne v danom čase prevádzkovateľom tohto motorového vozidla. Odporkyňa v 1. rade tvrdí, že v čase vzniku škody nebola prevádzkovateľom motorového vozidla. Samotný Občiansky zákonník neobsahuje definíciu legálneho pojmu prevádzkovateľ motorového vozidla. Za prevádzkovateľom motorového vozidla je potrebné v zmysle ustálenej súdnej praxe považovať toho kto má právnu a faktickú moc dispozície s vozidlom

(R55/1971). Odporkyňa v 1.rade však nemala v čase vzniku škodu žiadnu faktickú možnosť dispozície s predmetným vozidlom. Medzi odporkyňou v 1.rade a odporcom v 2.rade bolo pri zaobstarávaní tohto vozidla v roku 2009 ústne dojednané, že toto vozidlo bude trvalo užívať odporca v 2.rade, pričom odporca v 2.rade ho mal následne v trvalej držbe, bezvýnimočne rozhodoval o jeho bežnom užívaní a zabezpečoval jeho údržbu a hradil všetky náklady súvisiace s prevádzkou motorového vozidla. Odporca v 2.rade vozidlo užíval počas svojho pobytu vo Švajčiarsku a počas návštev Slovenskej republiky, pričom odporkyňa v 1.rade v tom čase sa trvalo zdržiavala z pracovných dôvodov v Nemecku, Rakúsku a Veľkej Británii. Odporkyňa v 1.rade poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 3903/2009, kde je uvedená bližšia špecifikácia faktickej moci, ktorou prevádzkovateľ motorového vozidla musí disponovať. Prevádzkovateľom vozidla je ten kto má právnu a fakticky možnosť vozidlo užívať, teda sám organizovať prevádzku k plneniu jeho funkcií a účelu, pričom v prípade trvalého prenechania vozidla tretej osobe sa táto stáva jeho prevádzkovateľom aj keď sa nemusí jednať o vlastníka vozidla. Odporkyňa v 1.rade teda trvalým prenechaním predmetného vozidla odporcovi v 2.rade sa zbavila faktickej dispozície s týmto vozidlom, a teda keďže k tomuto faktickému prenechaniu vozidla došlo okamžite po jeho kúpe, nikdy ani nebola prevádzkovateľom tohto vozidla. Skutočnosť, že odporkyňa v 1.rade je zapísaná ako držiteľ motorového vozidla v osvedčení o evidencii nie je pre posúdenie jej zodpovednosti rozhodujúca. Rozhodujúce je posudzovať faktické, reálne okolnosti prevádzky motorového vozidla, nie záznamy o ňom slúžiace na evidenčné účely. Z ústnych dojednaní medzi odporcom v 1.rade a 2.rade vyplýva, že právne pri rozhodovaní o bežných právnych úkonoch disponoval s vozidlom tiež odporca v 2.rade. disponoval s možnosťou toto vozidlo vypožičať, uzatvárať zmluvy súvisiace s údržbou vozidla a rozhodovať o ich obsahu. Právna dispozícia odporcu v 2.rade bola obmedzená výlučne okolnosťami, ktoré súviseli s formou zakúpenia motorového vozidla. Odporkyňa v 1.rade pri obstarávaní predmetného motorového vozidla pre potrebu financovať časť kúpnej ceny úverom uzatvorila so spoločnosťou Volkswagen finančné služby Bratislava zmluvu o autokredite zo dňa 09.07.2009, popri tejto zmluve bola uzatvorená aj zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva v prospech tejto spoločnosti toho istého dňa. Na základe uvedenej zmluvy boli pohľadávky dlžníka, odporkyne v 1.rade zo zmluvy o autokredite zabezpečené prevodom vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu v prospech spoločnosti Volkswagen finančné služby Slovensko, a.s., teda v čase spôsobenia škody týmto vozidlom nebola ani vlastníkom tohto vozidla a mala podľa zmluvných dojednaní v ďalšom rozsahu obmedzený výkon práv k tomuto vozidlu. Nebola okrem iného oprávnená ani previesť vlastnícke právo počas doby účinnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva na zabezpečeného veriteľa, na inú osobu, ani vykonať na vozidle opravy nad sumu 660,00 Eur bez súhlasu zabezpečeného veriteľa.

Odporca v 2.rade uviedol, že motorové vozidlo zn. VW Passat EVČ Q mu odporkyňa v 1.rade dala do užívania, pretože vtedy boli vo vzťahu priateľskom. Vozidlo užíval, ale uhrádzal aj všetky náklady s ním spojené, vrátane leasingových splátok a poistenia. S týmto motorovým vozidlom spôsobil dopravnú nehodu. Vozidlo po ukončení leasingu splatil a následne sa predalo. Fakticky vozidlo predal odporca v 2.rade a aj jeho výťažok z predaja si ponechal. Leasingovú zmluvu na predmetné vozidlo podpísala odporkyňa v 1.rade, pretože v tom čase žili v pomere priateľa a priateľky, ale následne boli splátky vysoké, preto splácanie prevzal odporca v 2.rade a aj s vozidlom nakladal.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom odporcu v 2.rade, prečítaním správy o nehode, oznámenia o vzniku škodovej udalosti, výpisu z evidencie držiteľov motorových vozidiel, zápisu o ohliadke vozidla, výpočtu hodnoty vozidla a výšky škody, hlásenia poisťovne, oznámenia o poistnom plnení, výpisu účtu, výzvy na úhradu poistného, fotokópie doručenky, fotokópie e-mailovej komunikácie, zmluvy o autokredite, zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a zistil tento skutkový stav:

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že dňa 27.06.2012 odporca v 2.rade ako vodič spôsobil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej vznikla škoda na motorovom vozidle zn. Škoda Fabia EVČ D ktorého držiteľom v čase nehody bol poškodený N. C..

Medzi účastníkmi konania nebol sporné, že navrhovateľ uhradil sumu 1 719,18 € dňa 28.09.2012 a 01.10.2012 poškodenému z dôvodu vyššie uvedenej dopravnej nehody.

Písomným vyhlásením zo dňa 14.01.2014 odporca v 2.rade právo navrhovateľa uznal, uviedol, že dopravnú nehodu zo dňa 27.06.2012 spôsobil a uplatnený nárok uznáva.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení ku dňu 27.06.2012), povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, 6a) v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má nájomca.

Podľa § 3 ods. 3 cit. zákona (v znení ku dňu 27.06.2012), osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu podľa odseku 1, je povinná uzavrieť poisťnú zmluvu najneskôr v deň prvého použitia motorového vozidla. Osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu podľa odseku 2, je povinná takúto poisťnú zmluvu uzavrieť podľa § 16 pri vstupe cudzozemského motorového vozidla na územie Slovenskej republiky.

Podľa § 24 ods. 2 písm. b) cit. zákona (v znení ku dňu 27.06.2012), kancelária poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

Podľa § 24 ods. 7 cit. zákona (v znení ku dňu 27.06.2012), kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a), b), f) a g), na náhradu toho, čo za neho plnila. Kancelária má právo proti poisťovateľovi na náhradu toho, čo plnila za poisteného podľa odseku 2 písm. c). Kancelária je povinná požadovať od príslušnej kancelárie poisťovateľov náhradu toho, čo plnila poškodenému podľa odseku 2 písm. e) a podľa § 24a ods. 1 písm. a).

Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona (v znení ku dňu 27.06.2012), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ, v znení ku dňu 27.06.2012), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 OZ (v znení ku dňu 27.06.2012), fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky

Podľa § 517 ods. 1 OZ (v znení ku dňu 27.06.2012), dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ (v znení ku dňu 27.06.2012), ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (v znení ku dňu 27.06.2012), výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (v znení ku dňu 27.06.2012), ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Motorové vozidlo EVČ Q značky VW Passat, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda dňa 27.06.2012 nebolo k dátumu dopravnej nehody povinne zmluvne poistené proti zodpovednosti za škodu v zmysle §

3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.. Navrhovateľ v dôsledku uvedeného v zmysle § 24 ods. 2 citovaného zákona uhradil poškodenému z poistného garančného fondu škodu v celkovej výške 1 719,18 €.

Vyplatením náhrady škody prešlo právo poškodeného vymáhať vyplatenú náhradu voči subjektom zodpovedným čím navrhovateľ získal aktívnu vecnú legitimáciu na podanie návrhu voči zodpovedným subjektom v zmysle § 24 ods. 7 zákona č. 381/2011 Z.z. v platnom znení.

Vo vzťahu k odporcovi v 2.rade, C. V., ktorý bol v čase dopravnej nehody vodičom motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená a ktorý dopravnú nehodu zaviniť, prešlo právo na náhradu škody na navrhovateľa, nakoľko odporca v 2.rade je za spôsobenú škodu zodpovedný v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka ako osoba, ktorá škodu spôsobila porušením právnej povinnosti. Takto vzniknutú škodu odporca v 2.rade aj uznal. Z uvedeného dôvodu súd preto zaviazal odporcu povinnosťou nahradiť škodu vo výške 1 719,18 € a nakoľko odporca je omeškaný so zaplatením peňažnej sumy, súd zaviazal taktiež odporcu v 2.rade povinnosťou zaplatiť úrok z omeškania počnúc dňom 17.11.2012, keďže výzvu na úhradu škody prevzal dňa 08.11.2012 s tým, že v predmetnej výzve zo dňa 16.10.2012 určil navrhovateľ termín uhradenia škody do 16.11.2012, t.j. dňom 17.11.2012 sa dostal odporca v 2.rade do omeškania so zaplatením peňažnej sumy.

Vo vzťahu k odporkyňi v 1.rade si navrhovateľ uplatnil právo na náhradu škody, ktorá na neho prešla z dôvodu, že odporkyňa v 1.rade za túto škodu mala zodpovedať ako prevádzkovateľ motorového vozidla. Odporkyňa v 1.rade skutočne v osvedčení o evidencii motorového bola v čase dopravnej nehody zapísaná ako držiteľka predmetného motorového vozidla. Na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva uzatvorenej medzi odporkyňou v 1.rade a obchodnou spoločnosťou Volkswagen finančné služby Slovensko s.r.o., Bratislava, dňa 09.07.2009 v zmysle článku I. citovanej zmluvy v spojení s úverovou zmluvou číslo 682322 zo dňa 09.07.2009 (zmluva o autokredite) odporkyňa v 1.rade, ako vlastníka motorového vozidla, za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa, previedla na veriteľa vlastnícke právo k predmetu financovania, t.j. motorovému vozidlu.

Prevádzkovateľom motorového vozidla je osoba, ktorá má tak faktickú, ako aj právnu moc nad vozidlom, t.j. vozidlo právne aj fakticky ovláda. Odporkyňa v 1.rade zmluvou o zabezpečovacom prevode práva vlastnícke právo previedla na obchodnú spoločnosť Volkswagen finančné služby Slovensko, s.r.o., a nad vozidlom právnu moc stratila, s vozidlom v obmedzenom rozsahu mohla naďalej disponovať s poukazom na článok III. zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Odporkyňa v 1.rade mohla predmetné vozidlo užívať.

Faktická, ako aj právna dispozícia s motorovým vozidlom vo vzťahu k Volkswagen finančné služby Slovensko, s.r.o., Bratislava vyplýva z článku III. zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva č. 682322, v zmysle ktorej je dlžník oprávnený užívať predmet financovania po uplatnení na základe tejto zmluvy na veriteľa prevedené vlastnícke právo k predmetu financovania len odo dňa, keď veriteľ oznámi dlžníkovi jeho uplatnenie, veriteľ je oprávnený kedykoľvek po uplatnení na základe tejto zmluvy na veriteľa prevedeného vlastníckeho práva k predmetu financovania vyzvať dlžníka na odovzdanie predmetu financovania veriteľovi. Odporkyňa v 1.rade v zmysle článku IV. zmluvy o zabezpečovacom prevode práva je povinná predmet financovania užívať výhradne v súlade s jeho účelom a v rozsahu danom jeho charakterom, aby nedošlo k jeho poškodeniu alebo zničeniu s výnimkou bežného opotrebovania, je povinná dodržiavať technické a servisné podmienky prevádzky predmetu financovania v súlade s návodom na použitie alebo obsluhu a všeobecne záväznými právnymi predpismi pre premávku (prevádzku). Dlžníčka (odporkyňa v 1.rade) sa taktiež zaväzuje nepreviesť predmet leasingu do vlastníctva tretej osoby, nezriaďť v prospech tretej osoby záložné právo, predkupné právo a neprenechať vec do užívania tretej osobe. Dlžníčka sa taktiež zaväzuje oznámiť veriteľovi na jeho výzvu miesto trvalého alebo obvyklého výskytu predmetu financovania a umožniť bezodkladne prístup k predmetu financovania a jeho prehliadku. Z uvedených zmluvných dojednaní obsiahnutých v článku III. a IV. zmluvy o zabezpečovacom prevode práva vyplýva, že faktickú, ako aj právnu moc nad predmetným vozidlom mala leasingová spoločnosť, ktorú je v tomto smere potrebné považovať za prevádzkovateľa tohto vozidla. Leasingový dlžník (odporkyňa v 1.rade) mal vec len v užívaní za účelom obvyklého používania, pretože v čase dopravnej nehody vlastnícky jej vec nepatrila a taktiež fyzicky s vecou mohol disponovať len v obmedzenom rozsahu. Z uvedeného dôvodu súd preto voči odporkyňi v 1.rade návrh zamietol, nakoľko odporkyňa nebola prevádzkovateľom vozidla v zmysle úplnej právnej a faktickej dispozície.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O.s.p., súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p., nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Návrh navrhovateľ vzal v časti o zaplatenie sumy 103,00 € späť, súd preto v tejto časti konanie zastavil.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku podal v súlade s § 204 OSP odvolanie navrhovateľ v súlade s § 205 ods. 2 písm. d), f) OSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a vyodenia nesprávnych skutkových zistení z vykonaného dokazovania. Navrhoval zrušiť rozsudok prvostupňového súdu. Uviedol, že v súlade s § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. sa poistenie zodpovednosti vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Navrhovateľ má nárok aj voči odporkyňi v 1. rade, keďže k predmetnému vozidlu nebolo k dátumu nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom navrhovateľ si nárok uplatnil v súlade so zák. č. 381/2001 Z. z.. Prevádzkovateľom motorového vozidla je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právo alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom. Odporkyňa v 1. rade v čase dopravnej nehody mala právnu moc nad vozidlom (bola zapísaná v dokladoch od vozidla ako držiteľka), avšak tak isto (v zhode so závermi súdu prvého stupňa) aj faktickú moc nad vozidlom, nakoľko ako vlastníka vozidla disponovala kľúčmi od vozidla (ktoré zverila odporcovi v 2. rade v čase dopravnej nehody).

Z čl. II. Zmluvy o zabezpečovanom prevode práva č. 82322 vyplýva, že dlžník (odporkyňa v 1. rade) je výlučným vlastníkom predmetu financovania vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená dopravná nehoda. Povinnosťou odporkyne v 1. rade bolo predmet financovania povinne zmluvne poistiť. Ak by bolo pravdivé tvrdenie súdu prvého stupňa, že v čase dopravnej nehody vec (vozidlo) vlastnícky nepatrilo odporkyňi v 1. rade, uvedený záver nemá vplyv na jej zodpovednosť ako prevádzkovateľa motorového vozidla. Zmluva o zabezpečovanom prevode vlastníckeho práva slúži ako zabezpečovací prostriedok v prípade nesplnenia povinnosti dlžníkom, avšak nemá vplyv na postavenie odporkyne v 1. rade ako prevádzkovateľa motorového vozidla.

Skutočnosť, že odporkyňa v 1. rade bola vlastníkom motorového vozidla Volkswagen Passat, ktorého prevádzkou bola spôsobená dopravná nehoda, vyplýva aj zo samotnej zmluvy o AutoKredite č. 682322.

Povinnosť poistiť motorové vozidlo mala odporkyňa v 1. rade ako to vyplýva zo zmluvy o AutoKredite. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR zo dňa 26. 09. 2013 sp. zn. 23Cdo 1766/2012, vyplýva, že leasingová spoločnosť sa nepovažuje za prevádzkovateľa vozidla. Podľa výpisu z centrálnej evidencie motorových vozidiel odporkyňa v 1. rade bola nie len držiteľkou motorového vozidla, ale zároveň aj vlastníkom vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená dopravná nehoda. Zmluva o AutoKredite a zmluva o zabezpečovanom prevode vlastníckeho práva sú neplatné, pretože neboli podpísané oprávnenými osobami.

Odporkyňa v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Správna je argumentácia prvostupňového súdu, že odporkyňa v 1. rade v čase vzniku škody nemala právnu ani faktickú moc nad motorovým vozidlom, ktorým bola spôsobená škoda, a to jednak pre jeho prenechanie k trvalému užívaniu v prospech odporcu v 2. rade, ako aj pre okolnosti súvisiace s kúpou predmetného vozidla prostredníctvom zmluvy o AutoKredite, keď za právneho disponenta s vozidlom súd určil spoločnosť Volkswagen finančné služby Slovensko, a. s. Predmetné vozidlo trvale

užíval odporca v 2. rade na základe dohovoru odporkyne v 1. rade a odporcu v 2. rade. Pri rozhodovaní o bežných právnych úkonoch disponoval s vozidlom tiež odporca v 2. rade. Odporkyňa v 1. rade nebola vlastníčkou vozidla v čase nehody. Podľa zmluvných dojednaní mala obmedzený výkon svojich práv k vozidlu, nebola oprávnená previesť vlastnícke právo k nemu, počas doby účinnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva na inú osobu, ani vykonať na vozidle opravy nad sumu 660 € bez súhlasu zabezpečeného veriteľa. Jej záväzky z predmetnej zmluvy plnil v zmysle ústnej dohody odporca v 2. rade.

Pokiaľ navrhovateľ namietal platnosť uzatvorenia zmlúv, toto považuje za účelové.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 212 ods. 2, písm. b), d) OSP bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP a v súlade s § 221 ods. 1 písm. h) OSP rozhodnutie zrušil.

Prvostupňový súd zamietol nárok navrhovateľa voči odporkyne v 1. rade, ktorý si navrhovateľ uplatnil voči odporkyne v 1. rade v súlade s § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z. z dôvodu, že odporkyňa v 1. rade zodpovedá ako prevádzkovateľ motorového vozidla v súlade s § 427 Občianskeho zákonníka za škodu, ktorú vyplatil navrhovateľ poškodenému, pričom vozidlo, ktorého prevádzkovateľom, podľa tvrdenia navrhovateľa bola odporkyňa v 1. rade, nebolo povinne zmluvne poistené.

Podľa § 427 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 2 pís. j) zákona 381/2001 Z.z. prevádzkovateľom motorového vozidla je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.

Odporkyňa v 1. rade v osvedčení o evidencii motorového vozidla bola v čase dopravnej nehody zapísaná ako držiteľka motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda.

Prvostupňový súd mal za to, že odporkyňa v 1. rade faktickú aj právnu moc nad vozidlom, ktorým bola spôsobená škoda stratila, nakoľko zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva previedla predmetné motorové vozidlo na spoločnosť Volkswagen finančné služby Slovensko, s. r. o., ktorá jej poskytla úver na kúpu predmetného motorového vozidla. Prvostupňový súd konštatoval, že podľa zmluvy o zabezpečovacom prevode práva čl. III. a IV. treba považovať za prevádzkovateľa tohto vozidla spoločnosť, s ktorou odporkyňa v 1. rade uzatvorila zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva.

Z dokazovania je zrejmé, že odporkyňa v 1. rade predmetné motorové vozidlo kúpila a stala sa jeho vlastníčkou. Dňa 09. 07. 2009 uzatvorila zmluvu o AutoKredite, ktorou sa spoločnosť Volkswagen finančné služby Slovensko, s. r. o., zaviazala poskytnúť jej úver na kúpu vozidla, ktorým bola spôsobená škoda a odporkyňa v 1. rade sa zaviazala poskytnuté finančné prostriedky splácať. Zároveň odporkyňa v 1. rade dňa 09. 07. 2009 podpísala zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva so spoločnosťou Volkswagen finančné služby Slovensko, s. r. o., ktorá slúžila na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o AutoKredite, na základe, ktorej bol poskytnutý odporkyne 1/ úver na financovanie časti kúpnej ceny motorového vozidla. Predmetné vozidlo bolo odporkyne 1/ odovzdané.

V čl. III. a IV. Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva bolo dohodnuté, že odporkyňa v 1. rade bude v evidencii motorových vozidiel zapísaná ako držiteľ a veriteľ ako vlastník, zároveň bolo dohodnuté, že odporkyňa v 1. rade bude užívať predmet financovania, zaviazala sa nepreviesť predmet financovania do vlastníctva tretej osobe, ako aj neprenechať ho do užívania tretej osobe. V zmluve o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva bolo dohodnuté, že odporkyňa v 1. rade je povinná uzavrieť poisťnú zmluvu o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou predmetu financovania. Podľa čl. VI. Zmluvy účastníci dohodli, že odporkyňa v 1. rade je oprávnená užívať predmet financovania, t. j. motorové vozidlo a veriteľ potvrdil, že až do okamihu uplatnenia zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva je predmet financovania v účtovnom majetku dlžníka a v jeho oprávnenej držbe. V čl. V. Zmluvy bola dohodnutá doba trvania zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva do

okamihu riadneho, včasného, úplného uspokojenia všetkých zabezpečených pohľadávok veriteľa voči dlžníkovi zo zmluvy.

V danom prípade sa teda odporkyňa v 1. rade rozhodla zabezpečiť vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých na kúpu motorového vozidla zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva k motorovému vozidlu. Zmyslom a účelom zabezpečujúceho prevodu práva je nie len nútiť dlžníka splniť svoj dlh voči veriteľovi, ale pri riadnom a včasnom neuhradení tohto dlhu dať veriteľovi možnosť uspokojiť sa v spojitosti s touto formou zabezpečenia (zabezpečovací prevod práva má plniť aj funkciu uhradzovaciú). Teda účelom zabezpečovacieho prevodu práva bolo zabezpečiť záväzok odporkyne v 1. rade voči tomu kto jej poskytol finančné prostriedky na kúpu predmetného motorového vozidla. Ide o podmienený prevod práva z dlžníka na veriteľa za účelom zabezpečenia splnenia pohľadávky veriteľovi s rozväzovacou podmienkou, ktorá sa uplatní pri uspokojení zabezpečenej pohľadávky plnením tak, že právny úkon, ktorým bolo prevedené vlastnícke právo stráca účinnosť a právo v rozsahu, v akom bolo vlastnícke právo prevedené, prechádza späť na dlžníka (prevod práva na veriteľa tak zo zákona zaniká). Čiže, vzhľadom na konanie odporkyne v 1. rade a veriteľa, nebolo zmyslom previesť trvalo vozidlo na veriteľa, ale len dočasne, pokiaľ odporkyňa v 1. rade neuhradí svoj dlh voči veriteľovi. Veriteľ zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sledoval zabezpečenie svojej pohľadávky, účastníci zmluvy tiež dohodli obmedzenia dlžníčky nakladať s predmetným motorovým vozidlom v rozsahu tak, aby sa zabezpečila jeho hodnota. Veriteľ umožnil odporkyni v 1. rade predmetné vozidlo užívať obvyklým spôsobom. Odporkyňa v 1. rade mohla s ním fyzicky nakladať.

V danom prípade je rozhodujúce pre posúdenie kto je prevádzateľom motorového vozidla posúdiť, či zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva previedla odporkyňa v 1. rade na veriteľa toľko práv k automobilu, že už právne a fyzicky vozidlom nedisponovala, a prevádzkovateľom vozidla sa tak stal veriteľ. Podľa zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva odporkyňa v 1. rade mohla užívať predmetné vozidlo obvyklým spôsobom a všetky obmedzenia, na ktoré sa zaviazala odporkyňa v 1. rade predmetnou zmluvou sledovali len účel zabezpečovacieho prevodu práva a ochrany - hodnoty motorového vozidla. V zmluve tiež bolo dohodnuté, že odporkyňa v 1. rade je povinná uzavrieť poisťovnú zmluvu o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou predmetu financovania. Podľa zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva išlo len o dočasný prevod vlastníctva, v prípade, že by odporkyňa v 1. rade bola uhradila svoj záväzok, automaticky by zanikla aj zmluva o zabezpečovacom prevode práva a vlastnícke právo k vozidlu by nadobudla odporkyňa 1/.

Pre posúdenie otázky či odporkyňa v 1. rade bola prevádzateľom motorového vozidla, mala právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom, v prípade, keď došlo k zabezpečovaciemu prevodu vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu, je potrebné vyjsť zo zmyslu a účelu tohto inštitútu. Základnou funkciou zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva je zabezpečenie pohľadávky. Ide o podmienený prevod práva z dlžníka na veriteľa za účelom zabezpečenia splnenia pohľadávky s rozväzovacou podmienkou. V danom prípade bolo cieľom zabezpečiť pohľadávku veriteľa takým spôsobom, aby mohla, v tomto prípade odporkyňa v 1. rade, predmet zálohu užívať, pričom odporkyňa v 1. rade už od začiatku vzťahu niesla riziko nebezpečia škôd spojené s predmetom zálohu, ako aj náklady spojené s jeho užívaním, (t. j. údržba, dane, poistenie). Zo strany odporkyne v 1. rade išlo o kúpu vozidla s tým, aby toto mohla užívať a nakladať s ním v súlade s jej potrebami, pričom na kúpu využila finančné prostriedky inej osoby a uzatvorila zmluvu o zabezpečovacom prevode práva. Zmyslom zmluvy o zabezpečovacom prevode práva v tomto prípade bolo zabezpečiť finančné prostriedky, ktoré jej boli poskytnuté na kúpu motorového vozidla s tým, že odporkyňa sa k vozidlu mohla chovať od okamžiku jeho odovzdania ako k veci vlastnej, so všetkými rizikami vlastníka. Zabezpečený veriteľ sa síce dočasne stal vlastníkom predmetného motorového vozidla, avšak jeho práva a povinnosti súvisiace s dočasným vlastníctvom predmetného motorového vozidla patrili odporkyni v 1. rade a zabezpečený veriteľ si mohol uplatniť vlastnícke právo len v prípade, že by nebola plnila odporkyňa 1. svoje povinnosti - uhrádzať finančné prostriedky poskytnuté jej na kúpu predmetného vozidla. Veriteľ nemal úmysel nakladať s predmetnou vecou, napr. previesť vlastnícke právo na inú osobu, alebo zaťažiť predmetné motorové vozidlo nejakým právom, alebo ho poskytnúť inej osobe alebo podobne. Realizovať vlastnícke oprávnenia mohol v podstate len na základe porušenia povinnosti odporkyňou v 1. rade. Na odporkyňu v 1. rade bola prenesená zodpovednosť na motorové vozidlo i nebezpečenstvo a riziká s tým spojené. Veriteľ predmetné motorové vozidlo na základe zabezpečovacieho prevodu práva nemal úmysel a cieľ získať do vlastníctva, jeho úmyslom bolo zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorú mal voči odporkyni v 1. rade. Cieľom veriteľa bolo, aby sa zabezpečil

dlh a po zaplatení všetkých pohľadávok odporkyne voči nemu, aby sa dostalo predmetné motorové vozidlo naspäť do vlastníctva odporkyne v 1. rade. Išlo len o dočasný prevod vlastníckeho práva, ktorý zaniká splnením povinnosti dlžníka. Keďže zo zmluvy o zabezpečovacom prevode práva nevyplývalo nič iné, vzniklo odporkyňi v 1. rade od odovzdania motorového vozidla právo na prevádzkovanie predmetného motorového vozidla.

Záver prvostupňového súdu, že odporkyňa v 1. rade nie je prevádzkovateľom predmetného motorového vozidla nie je teda správny. Odporkyňa v 1. rade mala právo nakladať s predmetným motorovým vozidlom, jej práva boli obmedzené len v súvislosti s tým, že sa rozhodla zabezpečiť u veriteľa svoj dlh zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, pričom predmetná zmluva riešila len obmedzenia súvisiace s tým, aby nedošlo k znehodnoteniu motorového vozidla.

Odporkyňa v 1. rade bola v súlade s § 2 písm. j) zák. č. 381/2001 Z. z. prevádzkovateľom motorového vozidla, mala faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom a s týmto aj disponovala. Skutočnosť, že ho dala do užívania inej osobe neznamena, že prestala byť prevádzateľom predmetného motorového vozidla. Kedykoľvek mohla uhradiť svoju pohľadávku voči veriteľovi, čím by zanikla zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, a týmto by sa zbavila obmedzení vo vzťahu k predmetnému motorovému vozidlu, ktoré previedla dočasne na veriteľa na základe svojej vôle.

Veriteľ nemal faktickú ani právnu moc nad motorovým vozidlom, tento s ním nemohol fakticky disponovať a nakladať a tak isto nemal nad ním právnu moc, pokiaľ odporkyňa v 1. rade si plnila svoje povinnosti a nedošlo by k tomu, že by veriteľ pristúpil k uplatneniu svojej pohľadávky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 26. 09. 2013, sp. zn. 23Cdo 1766/2012.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu v celom rozsahu, keďže ide o plnenie odporcov spoločne a nerozdielne:, z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi odporcami. V ďalšom konaní sa prvostupňový súd ustáli, či odporkyňa v 1. rade ako prevádzateľ predmetného motorového vozidla zodpovedá v súlade s § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka za škodu, ktorú navrhovateľ uhradil poškodenému, a teda či navrhovateľovi proti nej patrí náhrada za plnenie. V prípade, že súd zistí oprávnenosť nároku, jeho výšku, zistí tiež kedy sa odporkyňa 1) dostala do omeškania a opätovne vo veci rozhodne.

Odvolací súd v súlade s § 212 ods. 2 písm. b) OSP zrušil aj rozhodnutie v časti trov konania, v ktorej prvostupňový súd rozhodol, že navrhovateľ je povinný nahradiť odporkyňi v 1. rade trovy konania.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.